

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Liliana Catan și Ion Arhiliuc

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Tudor Suveica în numele învinutului Strelnicov Ion împotriva încheierii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 26 octombrie 2013 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013,

*Termenul de examinare a recursului în anulare în instanța de recurs:
17 decembrie 2013- 26 februarie 2014,*

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 26 octombrie 2013 a fost admis demersul procurorului și aplicată măsura preventivă – arestul preventiv cu eliberarea mandatului de arest pe un termen de 30 zile din momentul reținerii, în privința lui Strelnicov Ion Piotr, învinuit de către organul de urmărire penală în săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art. art. 26, 42 alin. (3), 46, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), k), p) Cod Penal.

2. Încheierea respectivă a fost atacată cu recurs de către avocatul Tudor Suveica în numele învinutului Strelnicov Ion, care a solicitat casarea încheierii din motivul că, instanța nu a examinat minuțios toate împrejurările pro și contra existenței unei veritabile necesități de interes public care ar justifica aplicarea acestei măsuri preventive, nu are intenția de a se eschiva de organul de urmărire penală.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, a fost respins ca nefondat, recursul avocatului Tudor Suveica în interesele învinutului Strelnicov Ion, cu menținerea fără modificări a încheierii atacate.

4. În motivarea deciziei adoptate instanța de recurs a menționat că, în cauza dată sunt cumulate condițiile prevăzute de art. 176 CPP care rezultă și din jurisprudența CEDO și urmează a fi interpretate în lumina acestora: riscul eschivării de la judecată, riscul ingerinței în cursul normal al justiției, riscul comiterii de infracțiuni sau provocarea dezordinii publice.

Instanța a menționat, că există bănuieli rezonabile că, Strelnicov Ion a săvîrșit faptele pentru care este pus sub învinuire, iar infracțiunile comise de către inculpat se consideră, potrivit prevederilor art. 16 CP, ca excepțional de grave, pentru care legea prevede detențiune pe viață.

Instanța de recurs a invocat în acest sens și prevederile art. 5 alin. (1) lit. c) din CEDO, potrivit cărora orice persoană are dreptul la libertate și siguranță, nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșască o infracțiune sau să fugă, după săvârșirea acesteia.

Astfel, instanța de recurs a considerat, că în privința învinutului Strelnicov Ion există mai multe motive pertinente și suficiente în favoarea menținerii ultimului în detenție pe parcursul cercetării judecătorești, și anume:

- reieșind din complexitatea cauzei penale, gravitatea infracțiunilor incriminate, păstrarea pericolului de dispariție a inculpatului. Aceste bănușeli rezonabile reiese din caracterul faptelor imputate învinutului Strelnicov Ion Piotr, care se învinuiește în comiterea unei infracțiuni care se atribuie la categoria celor excepțional de grave, și astfel, fiind la libertate ar putea influența asupra părții vătămate, martorilor, sau distruge probele care urmează a fi acumulate, fapt care prezintă temeieri rezonabile că dânsul, aflându-se la libertate ar putea să se eschiveze de la organele de drept, cât să împiedice la buna desfășurare a examinării cauzei date;

- reieșind din personalitatea învinutului care se eschivează de la organul de urmărire penală și locul acestuia nu este stabilit;

- reieșind din faptul că urmărirea penală este la etapa de desfășurare, urmând ca organul de urmărire penală să efectueze toate acțiunile de urmărire penală în vederea acumulării probelor, fără a întâlni careva impedimente create artificial și intenționat de către învinuit, în scopul eschivării acestuia de la urmărirea, răspunderea și pedeapsa penală, ceea ce potrivit jurisprudenței CEDO constituie un motiv special de aplicare a arestului preventiv.

În prezenta cauză, gravitatea faptelor reținute în sarcina inculpatului și împrejurările comiterii acestora sunt suficiente pentru a menține aprecierea că acesta prezintă în continuare pericol pentru ordinea publică, probele care dovedesc acest fapt fiind chiar indiciile temeinice reținute și analizate mai sus, iar existența și persistența unor indicii grave de vinovăție constituie conform jurisprudenței Curții Europene, temei de a menține în continuare persoana sub arest.

De asemenea, Colegiul Penal a constată că în cauză există dovezi privind existența cazului apreciat atât de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, ca fiind justificativ pentru aplicarea măsurii excepționale - arestului preventiv în privința învinutului Strelnicov Ion Piotr, această măsură preventivă fiind întemeiată și necesară, deoarece are ca scop împiedicarea învinutului de a zădărnici stabilirea adevărului pe cauză, de a se sustrage de la urmărirea penală, precum și de a comite alte fapte infracționale, fiind respectat principiul proporționalității între dreptul sau libertatea persoanei garantate de lege și necesitatea descoperirii unei infracțiuni deosebit de grave, apărării siguranței publice și a ordinii de drept.

5. Avocatul Tudor Suveica în numele învinutului Strelnicov Ion, a atacat cu recurs în anulare decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013 și încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 octombrie 2013, exprimându-și dezacordul cu prelungirea termenului ținerii în stare de arest aplicat în privința învinutului și solicitând casarea hotărârilor judecătorești.

În susținerea recursului a invocat că învinutului Strelnicov i s-a încălcat dreptul la apărare, nefiind anexat la materialele cauzei mandatul avocatului Lozovscaia Tatiana, fiind indicată formal în încheierea judecătorului de instrucție din Judecătoria Centru mun. Chișinău, rudele inculpatului n-a avut încheiat contract cu acest avocat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia reeșind din următoarele considerente.

Ordinea de declarare a recursului în anulare este reglementată de art.452 CPP, potrivit căruia, *Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art.401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.*

Astfel, potrivit alin. (1) din norma citată, o hotărâre judecătorească irevocabilă poate fi atacată pe calea extraordinară de atac – calea recursului în anulare, numai dacă persoana respectivă a epuizat căile ordinare de atac.

Principiul irevocabilității hotărârilor judecătorești rezultă din principiul stabilității și siguranței raporturilor juridice, element esențial al preeminenței dreptului într-o societate democratică, așa cum este consacrat și în preambulul Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

Or, se menționează că dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința acelor hotărâri judecătorești irevocabile, care au epuizat căile ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea a II-a a Codului de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar.

Aceste condiții sînt prescrise și în textul art.455 CPP, care stipulează expres căror cerințe trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special conținutul acesteia, inclusiv obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârilor atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art.453 CPP (unul sau mai multe din acestea), și în ce constă problema de drept ce persistă în cauză, ori care este eroarea comisă de instanță ce se poate solda cu casarea hotărârilor atacate.

Potrivit art. 453 alin. (1) CPP, la care recurentul s-a referit la general, *prevede care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a*

Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Aliniatul (2) al aceluiași articol, prevede că, *recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.*

De asemenea, Colegiul consideră necesar a menționa că nu oricare hotărâre judecătorească poate fi atacată în ordinea recursului în anulare, întrucât legea procesuală a stabilit expres și exhaustiv cazurile în care hotărârile irevocabile pot fi contestate cu recurs în anulare.

Or, conform art.175 CPP, arestarea preventivă este o măsură de constrângere temporară, care se stabilește în condițiile prevăzute de art.176, 185 – 186 CPP, de către instanța de judecată – judecător de instrucție.

În speță, după cum rezultă din materialele dosarului, în privința lui Strelnicov Ion s-a dispus arestul preventiv pe un termen de 30 zile.

Art. 311 CPP, reglementează dreptul procurorului, bănuitului, învinuitului, apărătorului său, reprezentantului său legal, de a declara recurs împotriva încheierii judecătorului de instrucție privind prelungirea arestării preventive, în instanța care a adoptat încheierea ori prin intermediul administrației locului de deținere, în termen de 3 zile de la data adoptării încheierii. Pentru persoana arestată, termenul de 3 zile începe să curgă de la data înmînării copiei încheierii.

Fiind atacată cu recurs încheierea privind aplicarea arestului preventiv pe un termen de 30 zile în instanța de recurs – Curtea de Apel Chișinău, a fost verificată în conformitate cu art.312 CPP legalitatea hotărârii judecătorești și a constatat că corect s-a aplicat această măsură preventivă în privința inculpatului Strelnicov Ion respingînd recursul, ca neîntemeiat.

Conform textului art. 312 CPP, care reglementează procedura controlului judiciar al legalității încheierii instanței de judecată privitor la măsura preventivă – arestul și în special, alin.(5) al normei citate, instanța de recurs se pronunță asupra cazului prin adoptarea unei decizii inclusiv și de respingere a recursului.

Această decizie nu mai are o cale de atac, deoarece nu se stipulează în norma vizată, dreptul părților de a o ataca într-o altă instanță mai superioară, decizia adoptată fiind irevocabilă.

Așadar, legislatorul a stabilit pentru asemenea hotărâri judecătorești numai o singură cale de atac, cale pe care recurentul a folosit-o.

Colegiul constată că această prevedere a art.312 CPP, este conformă exigențelor prevăzute de art.5 și art.13 ale Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

În sprijinul acestei concluzii, se rețin și constatările expuse de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în pct.27 a Hotărârii din 01 noiembrie 2007 în cauza Mușuc vs Moldova, printre altele menționîndu-se: *„Curtea reamintește că articolul 5 § 4 nu garantează ca atare un drept de a contesta deciziile prin care se*

dispune sau se prelungește arestarea, deoarece prevederea de mai sus face referire la „proceduri”, și nu la „căi de atac”. Intervența unei singure autorități este conformă articolului 5 §4, cu condiția că procedura urmată are un caracter judiciar și acordă persoanei vizate garanții adecvate în privința modului lipsirii de libertate în cauză. Prin urmare, pretenția este incompatibilă cu prevederile Convenției în sensul articolului 35 §3 și urmează a fi respinsă în conformitate cu articolul 35 §4”.

În consecință, reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide, că recursul în anulare declarat împotriva hotărîrii judecătorești, referitoare la prelungirea măsurii preventive, inclusiv și a arestării preventive, care s-a verificat în ordinea recursului ordinar, nu cade sub incidența prevederilor art. 452, 453 CPP și astfel de hotărîre nu este pasibilă de a fi atacată cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție în ordinea art. 453 CPP.

Prin urmare, în atare circumstanțe recursul în anulare declarat de avocatul Tudor Suveica în numele învinuitului Strelnicov Ion urmează a fi respins, ca inadmisibil

8. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Tudor Suveica în numele învinuitului Strelnicov Ion împotriva încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 octombrie 2013 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 05 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Liliana Catan

Ion Arhiliuc